

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtlet in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od mostopne petivrtve za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Naskok na slovenske Poljčane odbit!

Velevažna je bila občinska volitev dne 15. t. m. v središču slovenske Štajerske — v Poljčanah. Pred sedmimi leti bil je ta krasni, ob zelenem Boču ležeči kraj še nekaka nemčarska trdnjava, katero so naši zakleti nasprotniki s ponosom imenovali „das deutsche Pötschach“. Sicer ta priimek ni bil nikakor opravičen, ker je ogromna večina občanov slovenska, toda vsled narodne nezavednosti in mlačnosti je v tej občini neomejeno gospodarilo nekaj z večine semkaj priseljenih in med tukajšnjimi slovenskimi prebivalci obogatelih ljudi, ki se štulijo za nekake „Nemce“, akoravno njim slovenski jezik boljše teče kakor pa nemški; saj se razven poštene Hartnerjeve hiše nobena druga ne more ponašati z nemškim pokolenjem.

S tiho agitacijo se je pred sedmimi leti pod vodstvom za narodno probujno tukajšnje župnije velezaslužnega g. Šebata in nekaterih zavednih slovenskih korenjakov n. pr. obeh Jožefov Detiček, Jakoba Bizjak, Pavla Potisk itd. posrečilo, iznenaditi pri občinski volitvi tukajšnje „Nemce“ Grundnerje in Kuglerje ter zmagati v dveh volilnih razredih. Seveda se je začela potem prav huda gonja zoper gosp. Šebata, katerega se je predznil eden posilinenških vročekrvnežev napasti kar na javni cesti. Druga volitev pred štirimi leti vršla se je mirno, ker je nasprotnikom zlezlo srce v hlače, tako da se volitve niti niso udeležili. S tem hujšo agitacijo pripravljali so se Grundnerji in Kuglerji na letošnjo občinsko volitev in bili so v svoji popolni zmagi tembolje prepričani, ker jim je šlo vse posilinstvo slovenjebistriškega okraja na roko. „Pötschach muss fallen“, Poljčane morajo pasti! tak je bil njih bojni klic. Zakaj dobro vedó, da če padejo Poljčane, padejo s časoma tudi sosedne občine v posilinenško malbo. Zato se je agitiralo tako strastno in silovito, da so se ljudje kar zgražali nad posilinenško pre-

drznostjo. Pravili so celo leto, da imajo že zagotovljenih najmanj dve tretjine glasov v vsakem volilnem razredu, da bi s tem preotili slovenske volilce ter jih zadržali od volitve. Ker pa naši slovenski občani niso še padli na glavo in ker jih še ne trka luna, njim tega seveda niso verjeli. In naši „kmečki prijatelji“ so se lotili sredstva: raztrosili so kratko pred volitvo vest, da se volitev ne bodo udeležili. S to zvijačo hoteli so nas Slovence zazibati v sladko spanje in nedelavnost ter preprečiti obilno udeležbo od naše strani. Res so nekateri bili tako lahkoverni ter so ostali doma; toda večina ni verjela starim in mladim lisjakom. Da so se ljudje, ki ne marajo za cerkev in sv. zakramente, ki javno zaničljivo govorijo o sv. veri, ki so javno zasmehovali tiste, ki so se v ogromnem številu dan za dnevom udeleževali blagososnega letošnjega sv. misijona in ki bi radi, da bi se ljudje jemali v zakon po starem rokovnjaškem načinu: „In nomine patre, vzemi jo na kvatre, če boljše dobiš, pa to zapustiš“ z vso nesramnostjo zaganjali v domače duhovnike ter jih blatili pred ljudstvom, temu se seva ne smemo čuditi. Toda hvala Bogu, da je bil ves njihov trud in napor zamanj, zavedni slovenski in kričanski volilci stali so kakor skala na dan volitve. Ne lepo vreme, ki kliče kmeta k nujnemu spomladanskemu delu, ne grožnje nekaterih obolih nemčurjev, ne njih osebni dejanski napadi, ne dolga pot vrlih znanjih volilcev iz Laporja, Zgornjih Laž, Strdanje, Slovenske Bistrice, Nove vasi itd., ne laž in zvijača ni vplivala na vrle slovenske korenjake — prišli so na volišče skoraj brez vsake agitacije ter so podrl zmagovestno nasprotnike tako korenito v vseh treh razredih na tla, da jim je kar sape zmanjkalo; gledali smo njih obledele, dolge obraze ter poslušali izbruhe njihov jeze, in preden se je še začela volitev v I. razredu, pobegnili so ven iz volilne sobe ter se razven enega niti niso udeležili glasovanja v tem razredu. Le ena tolažba njim je ostala — saj se tudi vtapljajoči prime za bilko slame — rekurz ali ugovor. No gospod vladni zastopnik bo pač lahko z mirno vestjo

potrdil postavnost te volitve. Nek pošten Nemeč v Poljčanah, ki se ni udeležil volitve, ker ne mara take gonje proti Slovincem, je dobrovoljno svetoval premaganim vojskovodjem, da si naj naročijo dva vagona čokolade za svoj strašni „Durchfall“; mi pa njim že zdaj svetujemo, da si za vsako prihodnjo občinsko volitev naj naročijo kar štiri vagonce čokolade; zakaj prihodnjič zmagamo še sijajneje kakor smo zmagali zdaj. Slovenski Poljčančani se vas nič ne bojimo — saj vas mi redimo in ne vi nas! Popolnoma smo prepričani, da vam prihodnjič nihče več ne gre na limanice, kakor se je to nekaterim tokrat še zgodilo! Nekaj strelcov, s katerimi ste slavili Štogerjevo izvolitev za poslanca ter nas s tem zasmehovali, smo vam že povrnili; dal Bog, da vam kmalo vse povrnemo! Nataučneje o zanimivih posameznostih te velevažne volitve poročamo prihodnjič.

Politični ogled.

Državni zbor. V državnem zboru se razprava o volilni preosnovi še vedno nadaljuje. Stranke se ne morejo zjediniti zaradi volilnega odseka, ker hočejo nekateri imeti več zastopnikov v nji. Dne 20. t. m. je govoril vodja ljudske stranke na Kranjskem g. dr. Susteršič.

Sestanek avstrijskega in angleškega vladarja. Nekateri listi poročajo: Naš cesar in angleški kralj Edvard se 3. ali 5. aprila t. l. najbrž sestaneta v Dabrovniku. Ta sestanek gotovo ne bo golja uljudnost, ampak je spričo usodnih dohodkov v naši monarhiji in izven nje velike politične važnosti.

Na Ruskem, kjer je postalo zadnji čas nekoliko mirno, se baje pripravlja nova revolucija, kakor poročajo židovski listi. Židi hujskajo in ščuvajo na Ruskem kar se da, njihovi listi po drugih deželah prinašajo lažnjive vesti o ruskih razmerajih ter rišejo iste mnogo bolj črno kakor so v resnici. Minole dni se je vršla predvolitev za gosudarstveno dumo

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

Nato je zavpil „Alo!“ Odzvala se je straža. „Kosenka, jaz moram ostati. Reši se sama! Beži vedno naprej in se skrivaj za grmovje! Iskali te bodo! Pazi le, da ne padeš v kak jarek in da te volkovi ne dobe. Sveta Devica in tvoj angelj varuh te čuvajta in pripeljeta Žarku!“

Starcu se je tresel glas. Čutil je, da mu je nekaj stisnilo srce. Ali je bila skrb za Kosenko, ali boleat? — Sam ni vedel razločiti.

Pojavil se je Anim.

„Kaj je?“

„Mnogo in nič! Glišo je pobegnil z lepo huriska! Hotel me je, ali starega volka ne poderó kmalu! Dal sem mu, a huriska je všla!“

Anim pogleda Glišo, ki je ležal stegnjen v mlaki krvi.

„Alah ga je kaznoval po tvoji roki! — Vedel sem, da ni nič prida! Človek ima zapisan svoj značaj na obrazu!“

„Resnica, pri Alahu! Ali kaj sedaj!“

Anim se zamislil.

„Misliš na ono begunko? Šel bi za njo, ali obljubil sem...“

Vjeruša bi ga najraje objel. Slutil je, da mu malomarnost ne da iti zasledovat.

„Ali Osvinbeg? Kaj poreče on?“

„Da bo divjal, to je gotovo,“ reče Anim. „Ker pa je zaupal vse temu človeku, ne pade krivda na nas!“

„Ali on je mrtev,“ de Vjeruša.

„Skrijem ga, da še jastrebi ne zvohejo zanj,“ reče Anim.

„Toraj ne ideš lovit begunke?“

„Obljubil sem pri spominu preroka... Ne grem!“

„Vzbudi bega!“

„Nočem! Naj pobegne, kaj mi mar ena huriska! Ako jo puste volkovi, jo dobimo jutri. Daleč ne pride, ker je noč. In po noči se ne da loviti!“

„Sovražnik žensk, kakor bi mi padel iz nebes“, je zamrmral Vjeruša. Obrnil se je in odšel. Anim je pa skrnil truplo Gliša.

„Ako se ne izdaš sam, jaz te ne bom,“ si je mislil Vjeruša. Prevdarjal je, ali naj pobegne ali ostane. Sklenil je ostati. Ako dobe Kosenko, ji bo še stal v pomoč, če pa pobegne, pa ne bo vedel ali so jo dobili ali ne. Za Slavijo pa ni vedel, kje se drži.

Predno je legel, je še pomolil, da bi Bog obvaroval ubogo deklico divje zveri, divjakov in da bi se rešila.

IX.

Kosenka je bežala med grmovjem in kamenjem. Ni pazila, kam je stopila, ni čutila, da ji krvave noge, da je zmučena na smrt. Proč, le proč v varen kraj, proč od divjakov! Ta misel jo je gnala, da se ni zgrudila. Angel varuh jo je čuval na potu, da ni zašla v kak prepad, da si ni

zlomila noge ali se celo ubila. Ako se je spodtaknila in padla, je vstala zopet, ne da bi se ji kaj pripetilo in hitela dalje... dalje — sama ni vedela kam. Nekak nagon ji je pravil, da beži prav. Dobri angel je pa čuval siroto in odganjal volkove...

Ali Kosenka je bila tudi človek, posoda iz ilovice, ki se vbije. Njene moči so pešale, strah in nočni beg, ki zdela človeka še bolj, ker ničesar ne vidi, vse to jo je prisililo, da je morala obstati. Ni mogla dalje. Noge so krvavele in bile težke, kakor svince. Celotelo jo je bolelo in zahtevalo miru. Sedla je za gost grm in se naslonila nanj. Povzdignila je roke k nebesom in z globoko molitvijo zahvalila Gospoda, da jo je otel iz turških rok. Iskreno je prosila sveto Bogorodnico, naj jo čuva dalje in kmalu pripelje k Žarku. Z otroško nežnostjo je prosila, da se je nebeški Oče smebljaje nagail na svojem prestolu in poslušal molitve svoje hčerke. In poslal je velikega angela Mihaela, da je bedel nad njo.

Sredi molitve je zaspala tako brezskrbno in sladko, kakor bi bila doma v koči pri dedu. Sanjala je lepe sanje, da ide k poroki z Žarkom, in potem kako srečno skupaj živita. Videla je rešitev domovine in zmagov nad zasmehovalci Kristusovimi. Po otožnem obličju se ji je razlil blažen nasmehljaj in njena usta so še v spanju šepetala zahvalo nebeškemu Očetu. Nad njo je pa bedel višji angel Mihael. In kdo bi se ne čutil varnega pod mečem takega zaščitnika? Nedolžna srca najdejo tudi v najhujših stiskah mir in pokoj, ker so si avesta, da bedé nad njimi oči Gospodove.

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.